

Determinatiebeleid vmbo inclusief overgangsregeling 2022- 2023

Dit document bestaat uit 2 hoofdstukken en 2 bijlagen.

Hoofdstuk 1: Determinatie

1.1 Doel

1. Elke leerling volgt onderwijs op het niveau dat bij hem/haar past;
2. Elke leerling kiest voor de opleiding die het best bij zijn/haar interesses, capaciteiten en competenties past;
3. Elke leerling behaalt tenminste het diploma op het niveau dat bij de start van de opleiding als beoogd uitstroomniveau is bepaald.

1.2 Individueel leerlingprofiel ILP

De intellectuele ontwikkeling van elke leerling wordt gevolgd m.b.v. het individueel leerlingprofiel (ILP). Bij inschrijving wordt door de toelatingscommissie op basis van het advies van de basisschool een beoogd uitstroomprofiel vastgesteld: basis of kader.

Dit wordt aan het einde van elk studiejaar geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Bij de start van de opleiding worden alle vakken geplaatst op het beoogde uitstroomniveau (bijvoorbeeld basis). In de loop van de opleiding kunnen hier voor basisleerlingen in de onderbouw aanpassingen in plaatsvinden als gevolg van de leervorderingen per vak. Dit kan bij de start van periode drie. Een basis-leerling kan een bepaald vak op kader-niveau volgen als hij/zij een 8,0 of hoger staat voor dat vak. Een leerling volgt nooit een vak op een lager niveau dan het beoogde uitstroomprofiel. Van niveau veranderen kan alleen bij of na de rapportbesprekingen.

Voor leerlingen die gebruik maken van breedteondersteuning wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. Daarin staat op welke gebieden de ondersteuning plaatsvindt, aan welke doelen een leerling werkt en hoe docenten (en andere medewerkers) deze doelen zullen realiseren. De doelen liggen op cognitief gebied (het wegwerken van leerachterstanden) en op sociaal-emotioneel gebied.

Het individueel leerlingprofiel heeft tot doel:

- het eigenaarschap van de leerling voor zijn onderwijsontwikkeling te vergroten (functie motivator);
- de leerling te stimuleren tot zo hoog mogelijke leerprestaties per vak (functie stimulator);
- de focus op een vooraf bepaald beoogd eindniveau te houden (functie sturingsinstrument);
- de cognitieve ontwikkeling van de leerling te volgen (functie leerlingvolgsysteem);
- de niveaukeuze voor de leerling en ouders te ondersteunen (functie determinatie- instrument);
- de voortgangsgesprekken met ouders en leerling te voeren op basis van leerresultaten (functie communicatiemodel).

Gevolgen voor leerstof, toetsen, leermiddelen:

1. De leerstof wordt in de vakleerplannen op 2 niveaus beschreven: basis en kader.
2. In het programma van toetsing en afsluiting voor de onderbouw (PTC) zijn toetsen op 2 niveaus opgenomen: basis en kader.
3. Leerlingen die tussentijds naar een ander niveau gaan, moeten mogelijk andere boeken gaan gebruiken. In dat geval worden de oude ingeleverd, waarna de nieuwe worden verstrekt. Werkboeken kunnen (deels) gebruikte exemplaren zijn.

1.3 Regeling werken op verschillend niveau in de reguliere onderbouw

1. Leerlingen uit de basisberoepsgerichte leerweg kunnen vakken volgen op kaderniveau.
2. In een klas wordt op ten hoogste 2 niveaus les gegeven.
3. Leerlingen volgen geen vakken op een lager niveau dan het beoogd uitstroomniveau.
4. Aan het einde van het schooljaar wordt het beoogde uitstroomprofiel opnieuw vastgesteld voor het daaropvolgende jaar op basis van de overgangsregeling.
5. Leerlingen uit de basisberoepsgerichte leerweg kunnen vanaf periode 3 in leerjaar 1 een vak in de onderbouw op een hoger niveau volgen, als ze minstens 8,0 of hoger voor dat vak hebben behaald. De lerarenvergadering geeft een advies aan leerling en ouders. De ouders beslissen of hun kind wel of niet op het hogere niveau de lessen gaat volgen. De uitkomst van dit besluit wordt vastgelegd in Magister. De eerste 2 periodes in leerjaar 1 volgen de leerlingen uit de basisberoepsgerichte leerweg dus altijd alle vakken op basisniveau.
6. Als een leerling uit de basisberoepsgerichte leerweg een vak volgt op kaderniveau en hij/zij haalt voor dat vak een 4,9 of lager (voortschrijdend gemiddelde), dan moet deze leerling het vak in de volgende periode weer op het beoogde uitstroomniveau (basis) volgen.
7. Het kan voorkomen dat gedurende het schooljaar al blijkt dat een leerling uit de kaderberoepsgerichte leerweg boven zijn/haar niveau ingedeeld is. Deze leerling kan het risico lopen overvraagd te worden. In uitzonderlijke gevallen kan de lerarenvergadering de ouders adviseren om nog voor het einde van het schooljaar het beoogd uitstroomprofiel bij te stellen naar basis. Het is een advies aan de ouders, de ouders beslissen of ze het advies opvolgen en laten dit schriftelijk weten. Zowel de onderbouwing van het advies als het ondertekende schriftelijke besluit van de ouders wordt vastgelegd in Magister.
8. De regeling onder 7 geldt na het tweede rapport in leerjaar 1. De eerste 2 periodes in leerjaar 1 volgt de leerling uit de kaderberoepsgerichte leerweg dus altijd alle vakken op kaderniveau.
9. Als een leerling naar een lager of hoger niveau gaat, vervallen de tot dan toe behaalde cijfers. Bij een overstap naar een lager niveau wordt de gemiste leerstof op dat lagere niveau geacht te zijn geabsolveerd door het hogere niveau van het onderwijs in de vorige perioden. Bij een overstap naar een hoger niveau wordt de gemiste leerstof op dat hogere niveau geacht te zijn geabsolveerd door de hoge onderwijsresultaten, die in de vorige perioden behaald zijn.

1.4 Wisselen van opleiding, leerweg en vakniveau

Het doel van het determinatietraject is elke leerling op de juiste leerweg in de juiste opleiding te plaatsen. Het werken in vakcolleges geeft leerlingen een goed beeld van de praktijkprogramma's in de betreffende sector. De wisseling van vakcollege zal dan ook veelal in de onderbouw gebeuren. In principe kan er in leerjaar 3 tijdens het schooljaar niet meer van sector worden gewisseld. Er kunnen uitzonderingen zijn op deze regel, de docentenvergadering heeft de beslissingsbevoegdheid.

Wisselen van leerweg in de bovenbouw

Bij uitzondering kan een leerling in leerjaar 3 van de kaderberoepsgerichte leerweg overstappen naar de basisberoepsgerichte leerweg. Dat kan tot aan het tweede rapport en alleen als er sprake is van een overtuigende onderbouwing. Overstappen kan op verzoek van de leerling/ouders of op advies van de school. In het laatste geval gaat het advies schriftelijk naar de ouders. Zij beslissen. Door de adviesbrief te ondertekenen, geven ze aan het advies te volgen. Zowel de onderbouwing van het advies als de ondertekende adviesbrief van de ouders wordt vastgelegd in Magister.

Daarna volgt de leerling lessen in de andere leerweg. Hij/zij kan wel één of enkele vakken op kaderniveau blijven volgen. De leerling maakt een nieuwe start, de behaalde cijfers van de kaderberoepsgerichte leerweg komen te vervallen, behalve voor die vakken waarin op kaderniveau examen wordt gedaan. Voor de overige vakken worden één of meerdere absolverende toetsen gemaakt.

Als leerling en ouders besluiten om niet bij het tweede rapport over te stappen, maar het schooljaar op het kaderniveau af te maken, loopt de leerling het risico te doubleren. Aan het einde van het derde leerjaar overstappen naar een lagere leerweg is niet mogelijk omdat er sprake is van twee verschillende examenprogramma's die al voor een groot deel doorlopen zijn.

Leerlingen die in leerjaar 1 van het vakcollege Techniek of Zorg & Welzijn zijn gestart kunnen, bij voldoende resultaten voor het praktijkvak en ter beoordeling door de docentenvergadering (praktijkdocenten), hun praktischeindexamen al in leerjaar 3 doen. Wisseling van leerweg in leerjaar 3 betekent automatisch dat de leerling alle examens in leerjaar 4 aflegt, ook de praktijkexamens.

Wisselen van niveau per vak in de bovenbouw

In de basisberoepsgerichte leerweg kan een leerling een vak op kaderniveau volgen. De uiterste termijn waarop daartoe besloten kan worden is bij het tweede rapport in leerjaar 3. De leerling maakt voor dit vak een nieuwe start en de behaalde cijfers van de basisberoepsgerichte leerweg komen te vervallen. Voor dit vak moeten over de eerste en indien van toepassing, tweede periode, één of meer absolverende toetsen op kaderniveau worden gemaakt.

Hoofdstuk 2: Overgangsregeling

Referentiepunt: het behalen van het diploma VMBO (slaag-/zakregeling, Eindexamenbesluit VO, Artikel 49).

Een kandidaat is geslaagd indien

1. het rekenkundig gemiddelde van de bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is.
2. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald.
3. onverminderd onderdeel 2:
  - a. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
  - b. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
  - c. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
4. voor geen van de onderdelen, genoemd in het zesde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
5. voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald;
6. bij de uitslagbepaling volgens onderdeel 3, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak.
7. de directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het zesde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
8. in afwijking van het eerste en derde lid, is de kandidaat die eindexamen VMBO heeft afgelegd ter afsluiting van een leerwerktraject geslaagd, indien:
  - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft behaald
  - b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
  - c. hij als eindcijfer, bedoeld in het zesde lid, 6 of meer heeft behaald.
  - d. hij heeft deelgenomen aan het rekenprogramma
  - e. hij aan de norm voor het aantal stage-uren heeft voldaan

1. Overgangsregeling bovenbouw

Een leerling in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg is bevorderd van leerjaar 3 naar leerjaar 4, als de leerling

1.
  - a. voor ten hoogste één van zijn examenvakken (inclusief het vak maatschappijleer 1) het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn/haar overige examenvakken een 6 of hoger, of
  - b. voor ten hoogste één van de examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn/haar overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
  - c. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn/haar overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger.
2. voor geen van de keuzevakken lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald.
3. het vak Culturele en Kunstzinnige Vorming (KCKV) met een 'voldoende' of 'goed' afsluit (minimaal 5.5 voortschrijdend gemiddelde)
4. voor de toepassing van het eerste lid wordt van het beroepsgerichte programma het eindcijfer van het profielvak en het combinatie cijfer¹ ieder apart meegerekend. Wanneer alleen het eindcijfer voor het profielvak of alleen het combinatiecijfer beschikbaar is, wordt dit cijfer meegerekend als twee eindcijfers.
5. aan het einde van leerjaar 3 worden Culturele en Kunstzinnige Vorming (KCKV) en Maatschappijleer 1 afgesloten. KCKV moet met de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' worden afgesloten, maatschappijleer 1 met een cijfer.
6. in leerjaar 3 moeten alle PTA-onderdelen voor dat leerjaar voor alle vakken zijn afgerond. Ouders ondertekenen de cijferlijst aan het einde van leerjaar 3, waardoor de cijfers definitief zijn. Als door omstandigheden nog niet alle PTA-onderdelen zijn afgerond, worden met de betreffende leerling en ouders individuele afspraken gemaakt om het PTA voor de start van het vierde leerjaar op orde te hebben. Uitzonderingen lopen via de examencommissie.

2. Overgangsregeling onderbouw

Evenals bij de slaag-/zakregeling van het examen wordt in de overgangsregeling gewerkt met afgeronde cijfers. Op de cijferlijsten krijgen leerlingen cijfers met 1 decimaal. In onderstaande regeling staat het cijfer 4 voor 3,50 t/m 4,49; staat het cijfer 5 voor 4,50 t/m 5,49; staat het cijfer 6 voor 5,50 t/m 6,49; staat het cijfer 7 voor 6,50 t/m 7,49.

Aan de beoordeling van inzet/motivatie liggen geen objectieve criteria ten grondslag. Deze beoordeling heeft een pedagogische functie en heeft geen invloed op de overgangsnormering.

Bij de aanmelding wordt het beoogde uitstroomniveau vastgesteld op basis van het advies van de basisschool. Dat kan zijn basis of kader. Aan het einde van het schooljaar wordt tijdens de lerarenvergadering het beoogde uitstroomniveau opnieuw vastgesteld volgens onderstaande regeling.

A. Een leerling houdt *hetzelfde uitstroomniveau als hij/zij*

(Indien een leerling één of meerdere vakken op een hoger niveau volgt, wordt voor dit vak of voor deze vakken eerst een omrekenformule toegepast ($\times 0,8 + 2$) waardoor alle vakken op hetzelfde uitstroomprofiel worden gewogen.)

1. voor de vakken Nederlands, Engels, wiskunde, mens en maatschappij, het beroepsgerichte vak dan wel profielvak en het combinatiecijfer ¹ (tweede leerjaar vakcollege Techniek en Zorg & Welzijn) en natuurkunde (vakcollege Techniek) of biologie (vakcollege Zorg & Welzijn) of economie (vakcollege Horeca & Ondernemen)
  - a. ten hoogste twee keer het cijfer 5 heeft behaald, of
  - b. ten hoogste één keer het cijfer 4 heeft behaald, of
  - c. ten hoogste één keer het cijfer 4 en één keer het cijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige vakken een voldoende, waarvan ten minste één keer een 7 of hoger, of

---

¹ Het combinatiecijfer is het afgeronde gemiddelde van de keuzevakken. Vóór het berekenen van het combinatie cijfer worden de keuzevakken ieder apart op een heel cijfer afgerond.

- d. drie keer het cijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige vakken een voldoende, waarvan ten minste één keer een 7 of hoger.
- 2. voor de keuzevakken geen cijfer lager dan 4 heeft gehaald (tweede leerjaar vakcollege Techniek en Zorg & welzijn)
- 3. één van de vakken beeldende vorming en/of lichamelijke opvoeding moet met een voldoende afgesloten worden.
  - l. Zijn beide vakken onvoldoende dan besluit de docentenvergadering voor welk vak een herstelopdracht plaats moet vinden.

B. Een leerling gaat naar een *hoger uitstroomniveau* als hij/zij

- 1. voor de vakken Nederlands, Engels, wiskunde, mens en maatschappij, beroepsgericht vak dan wel profielvak en combinatie cijfer ² (tweede leerjaar vakcollege Techniek en Zorg & Welzijn) en natuurkunde (vakcollege Techniek) of biologie (vakcollege Zorg & Welzijn) of economie (vakcollege Horeca & Ondernemen)
  - a. in de derde periode voor minimaal vier van deze vakken op het naastliggende hoger niveau dan het huidige uitstroomniveau onderwijs heeft gevolgd en hierbij voor ten hoogste één vak het cijfer 5 behaalt en voor de andere vakken een voldoende, dan wel voor 4 van deze vakken op hetzelfde niveau als het beoogd uitstroomprofiel een 8,0 of hoger behaalt
  - b. voor de keuzevakken geen cijfer lager dan 4 heeft gehaald (tweede leerjaar vakcollege Techniek en Zorg & Welzijn)
  - c. voor de overige vakken gemiddeld een 7 behaalt (eventueel herrekend naar het huidige beoogde uitstroomprofiel). Bedoeld is hier het afgerond voortschrijdend gemiddelde: afronding vindt 1 keer plaats, namelijk nadat alle cijfers op 1 decimaal bij elkaar zijn opgeteld en gedeeld door het aantal cijfers.
  - d. In de reguliere route telt het beroepsgerichte vak 2 maal mee.
- 2. één van de vakken beeldende vorming en/of lichamelijke opvoeding moet met een voldoende afgesloten worden. Zijn beide vakken onvoldoende dan besluit de docentenvergadering voor welk vak een herstelopdracht plaats moet vinden.
- 3. bij de laatste afname van de DIA-toetsen op meer dan 50% van de domeinen het streefniveau van de hoger gelegen opleiding heeft behaald.

---

² Het combinatiecijfer is het afgeronde gemiddelde van de keuzevakken. Vóór het berekenen van het combinatie cijfer worden de keuzevakken ieder apart op een heel cijfer afgerond.

C. Niet voldoen aan de onder A genoemde criteria

Als een leerling niet aan de onder A genoemde criteria voldoet (betreft doorstroom naar hetzelfde uitstroomniveau), geldt:

- de leerling stroomt door naar een lager uitstroomniveau of
- de leerling doet het schooljaar over op hetzelfde uitstroomniveau of
- de leerling komt in aanmerking voor afwijking van de overgangsregeling of
- er wordt voor de leerling een passend vervolgtraject gezocht binnen de school (bijvoorbeeld leerwerktraject) of buiten de school.

Ouders hebben de keuze om te kiezen tussen doubleren op hetzelfde niveau of over te stappen naar een lager uitstroomprofiel in het volgende studiejaar. Hierbij is tweemaal doubleren in hetzelfde leerjaar niet mogelijk.

Afwijking van de overgangsregeling

Criteria

Een leerling wordt in bespreking genomen als voldaan is aan alle onderstaande punten:

1. Maximaal 5 verliespunten totaal.
Daarbij geldt:
*afgerond eindcijfer 5 is 1 verliespunt, afgerond eindcijfer 4 is 2 verliespunten, afgerond eindcijfer 7 of hoger is 1 compensatiepunt.
*Er is maximaal 1 compensatiepunt te verdienen.
2. Nederlands 4,50 of hoger gemiddeld.
3. Overige vakken 3,50 of hoger gemiddeld.
4. Het gemiddelde van alle vakken, die met een cijfer beoordeeld worden, minimaal 5,5 of hoger is.
5. LO met V (voldoende) of G (goed) beoordeeld is.
6. DIA toetsen (laatste afname) meer dan 50% domeinen resultaat op streefniveau van het uitstroomniveau.

In alle overige situaties wordt de leerling niet bevorderd.

Zwaarwichtige redenen

Indien een leerling niet voldoet aan deze overgangsnorm kan hij/zij ter bespreking worden voorgelegd aan de lerarenvergadering als er sprake is van aantoonbare zwaarwichtige redenen (zie artikel 15 uit leerlingenstatuut), nadat twee derde meerderheid van de aanwezige leraren die lesgeven aan de leerling, heeft bepaald of afgeweken wordt van de geldende overgangsnorm. Vervolgens wordt de leerling besproken en wordt met meerderheid van stemmen beslist. De argumentatie en de stemming wordt schriftelijk in Magister vastgelegd. Zie artikel 14 uit het leerlingenstatuut (bijlage 3).

Bij alle lerarenvergaderingen aan het einde van het schooljaar is een door de collegedirecteur gemachtigde leerlingcoördinator/onderwijsmanager aanwezig.

Als cijfers of andere gegevens ontbreken beslist de collegedirecteur hoe het protocol wordt toegepast.

Bijlage 1 (artikel 14 uit leerlingenstatuut)

Artikel 14 Overgaan/zittenblijven

1. De normen waaraan een leerling moet voldoen om toegelaten te worden tot een volgend leerjaar, staan vermeld in de schoolgids en/of ouderwijzer.
2. De lerarenvergadering die gevormd wordt door de leraren* van wie de betreffende leerling in dat jaar les heeft gehad, beslist onder voorzitterschap van de leerlingcoördinator/onderwijsmanager en met inachtneming van de overgangsnormen, over:
  - bevordering;
  - afwijzing.
3. Indien een leerling in de bespreekmarge valt, wordt de beslissing genomen door een schriftelijke stemming, waarbij:
  - elke leraar slechts één stem heeft, ook als de leraar de leerling in meer dan één vak onderwijst;
  - de voorzitter ook slechts één stem heeft, los van het feit of hij de leerling wel of geen les geeft;
  - de voorzitter en de leraren van wie de leerling les krijgt, verplicht zijn hun stem uit te brengen, waarbij blanco stemmen niet is toegestaan;
  - stemmen bij volmacht niet is toegestaan;
  - bij het staken van de stemmen de uitgebrachte stem van de voorzitter beslissend is.
4. Indien er voor een leerling aantoonbare zwaarwichtige redenen zijn om af te wijken van de overgangsnormen, kan de lerarenvergadering daartoe besluiten met een meerderheid van 2/3 van de stemmen de leerling buiten de normen te bespreken. Vervolgens neemt de lerarenvergadering een overgangsbeslissing met een gewone meerderheid van stemmen.

*Toevoeging voor Da Vinci College: onder leraar worden zowel leraren als instructeurs verstaan. Voor het beroepsgerichte vak geldt dan maximaal twee stemmen (bevoegd stemgerechtigde)

Bijlage 2

Overzicht van de cijferlijsten/rapporten

	Leerjaar 1 - 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4 (afwijkende periode-indeling)
Periode 1	Cijferlijst	Voorlopige cijferlijst, na herkansingen definitieve	Voorlopige cijferlijst, na herkansingen definitieve cijferlijst
Periode 2	Cijferlijst	Voorlopige cijferlijst, na herkansingen definitieve	Voorlopige cijferlijst, na herkansingen definitieve cijferlijst
Periode 3	Cijferlijst en rapport	Voorlopige cijferlijst, na herkansingen definitieve cijferlijst Aan het einde van leerjaar 3 tekenen de ouders de cijferlijst, waardoor ze akkoord gaan met de vermelde cijfers	Voorlopige cijferlijst, na herkansingen definitieve cijferlijst Aan het einde van leerjaar 4 tekenen de ouders de cijferlijst en het overzicht met daarop de eindcijfers van het schoolexamen